

om företeelsernas förlopp. Naturkunskapen kläder sig under sådana förhållanden uti mytens dräkt, på ett högre stadium uti filosofiens veckrika mantel. Helt annorlunda gestalta sig förhållandena, då man börjar samla iakttagelser och rön. Man börjar då att söka efter allmänna regler, som kunna i en enkel och kort fattning återge den allt svårhandterligare och öfverskådligare massan af data -- med andra ord teoretikerns ordnande verksamhet visar sig nödvändig för att göra rönen fruktbringande. Sedan man funnit de första, föga noggranna reglerna, kan man börja förutsäga händelsernas gång och sedermera pröfva förutsägelsernas riktighet. Därigenom förbättras allt mer de gifna reglerna och därmed kännedommen om naturen.

Till en början var det kännedommen om tiden, som var särskildt viktig för folken, och därför blef föremål för deras noggranna iakttagelser. Däraf alstrades vissa begrepp om himlakropparnas natur, hvilken uppenbarligen måste jämföras med de närliggande, välbekanta jordiska kropparnas. Så bildades småningom de enklaste astronomiska, fysiska och kemiska begrepp. I motsats till förfaringssättet under de föregående tidsskedena anges allt mer de förnämsta representanterna för de olika åskådningarna; vi få sålunda en verklig historisk öfverblick öfver utvecklingen af begreppen.

De i det följande behandlade meningarna om världsalldet falla inom historiens område, i motsats mot de förut omtalade, som tillhöra sagotiden. Naturligtvis finnes ingen skarp gräns mellan dessa två tidsskeden.

---